

Korona, Avfallshåndtering ved beboerbehandling

Tittel	Korona, Avfallshåndtering ved beboerbehandling	Avdeling	Alle
Opprettet	04.04.2020	Type	Instruks
Dokumentnummer		Sist revidert	04.04.2020
Revisjonsnummer	1	Sist revidert av	Skikkelstadødegård Veronica Valstad
Godkjent av	Thorsrud Richard Skaar	Kategori	Infeksjonskontroll

Avfallshåndtering ved pasientbehandling i helsetjenesten

I forbindelse med håndtering av beboere med korona genereres det mye avfall. I helsetjenesten er det generelle krav i forskrift for avfallshåndtering, som gjengis nedenfor. Videre gis noen spesifikke råd for håndtering av avfall ved korona.

Forskrift om smittefarlig avfall i helsetjeneste og dyrehelsetjeneste

Smittefarlig avfall skal sorteres i henhold til forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste. (FOR-2005-10-11-1196)

Smittefarlig avfall skal håndteres slik at det ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til mennesker, dyr eller miljøet helt til avfallet er ferdigbehandlet.

Smittefarlig avfall omfatter avfall fra yrkesutøvelse og diagnostikk og som skjer innenfor eller utenfor våre aykehjem. Alt av personalet omfattes av forskriften.

Definisjon av smittefarlig avfall

Avfall som kan være smittefarlig:

- Avfall som er direkte forurenset med sekret, puss o.l. fra beboere med alvorlige infeksjoner (for eksempel brukte bandasjer, drensmateriell, hansker, munnbind, bleier og liknende).
- Stikkende/skjærende avfall, for eksempel brukte kanyler, brukte skalpellblader, brukte sakser og pinsetter, reagensrør med blod, puss eller vevsrester.
- Vevsbiter, organer, blod og blodprodukter (inkludert serum, plasma og andre komponenter fra blod), samt blodige bandasjer.
- Avfall fra mitteisolater.

Smittefarlig avfall omfatter avfall som kan inneholde levedyktige organismer og/eller deres toksiner og som vil kunne forårsake sykdom som omfattes av forskriften, eksempelvis vil det kun omfatte munnbind eller bleier som kan forårsake smitte som skal behandles som smittefarlig avfall.

Ansvar

Det er ledelsen som har det overordnede ansvaret for at forskriftens krav overholdes og tilrettelegge for at ansatte skal kunne følge forskriftens krav.

Som en del av internkontrollsystemet, bør ledelsen sørge for at det foreligger prosedyrebeskrivelser for

klassifisering av alt avfall inkludert smittefarlig avfall. Prosedyrene bør omfatte tydelig beskrivelse av hvordan avfallet skal håndteres i virksomheten, organisatoriske forhold, hvem som har ansvaret for klassifisering av smittefarlig avfall, oppdatering av prosedyrer og systemer for avvikshåndtering. Prosedyrene bør være lett tilgjengelige for personalet.

I tillegg skal helseinstitusjoner som omfattes av forskrift om smittevern i helse- og omsorgstjenesten, ha skriftlige rutiner for håndtering av avfall og intern transport av smittefarlig materiale som en del av sitt infeksjonskontrollprogram. Infeksjonskontrollprogrammet inngår som en del av internkontrollsystemet ved institusjonen. (FOR-2005-06-17-610)

Når det gjelder smittefarlig avfall som kan forurense det ytre miljøet, skal virksomhetens internkontroll oppfylle kravene i internkontrollforskriften. (FOR-1996-12-06-1127)

Virksomheter skal iverksette tiltak for å verne personalet mot skader ved eksponering for biologiske faktorer, i tråd med de krav som følger av forskrift om utførelse av arbeid. (FOR-2011-12-06-1357)

Oppbevaring og håndtering av smittefarlig avfall

- Håndtering defineres som innsamling, mottak, mellomlagring og behandling av smittefarlig avfall.
- Helsetjenesten skal sørge for at smittefarlig avfall oppbevares og håndteres på en slik måte at det ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til mennesker, dyr eller miljø.
- Helsetjenesten skal sørge for at smittefarlig avfall ikke blandes med andre typer avfall.

Emballering

- Smittefarlig avfall skal være emballert på en slik måte at det egner seg for lagring og transport uten at det medfører smittefare.
- Emballasje for smittefarlig avfall skal være merket slik at det går klart frem at emballasjen inneholder smittefarlig avfall.
- Smittefarlig avfall bør samles opp i støtsikre og fuktette beholdere. Beholderne bør være av et materiale og utformes slik at avrenning er forhindret ved oppbevaring og videre transport helt frem til behandlingsanlegget.
- Det kan også benyttes tykke plastsekker til oppsamling av smittefarlig avfall. Plastsekker omfattes ikke av et regelverk for godkjenning.
- Når smittefarlig avfall oppstår for eksempel i forbindelse med legevaktvirksomhet eller i hjemmesykepleie, bør personalet ha med egnet emballasje til oppsamling av smittefarlig avfall.
- Smitteavfall skal alltid legges direkte i egnet emballasje, uten mellomlagring på inventar, gulv eller andre steder.
- Avfallet skal emballeres slik at personell som håndterer og transporterer det ikke utsettes for smittefare, og slik at innholdet ikke spres til omgivelsene. Det skal bare benyttes emballasje som er beregnet for formålet, og smitteavfall skal merkes tydelig, enten med fargekode (gult), eller/og med deklarasjonsskjema.

Lagring

Lokaler som brukes til midlertidig oppbevaring av smittefarlig avfall bør holdes ryddig og rent og om nødvendig desinfiseres. Oppbevaringsplassen bør være sikret slik at uvedkommende mennesker eller dyr ikke har tilgang.

Transport

Smittefarlig avfall som skal leveres til transport skal være emballert og merket i henhold til kravene for emballering av infeksjonsfremmende stoffer i forskrift om transport av farlig gods på veg og jernbane.

(FOR-2009-04-01-384)

Dokumentasjon

Helsetjeneste hvor det oppstår smittefarlig avfall, og virksomhet som transporterer eller behandler smittefarlig avfall fra disse, skal ha tilgjengelig dokumentasjon om avfallet kommer fra helsetjeneste, mengde, samt dersom det er relevant, hvordan det er oppbevart, håndtert og transportert. Dokumentasjonen skal oppbevares i minst tre år.

Emballasje til smittefarlig avfall

Plastsekker

Ved avfall med store mengder flytende materiale, som svært våte kompresser, bleier, osv., må eventuelt først emballeres med tynn plastpose, for å hindre lekkasje.

Ikke skjærende/kutteredskaper, nåler o.l. som kan stikke igjennom sekken- dette må håndteres i støtsikker UN-godkjent emballasje. Plastsekkene er ikke UN-godkjent emballasje og de må derfor over i en stiv UN-godkjent ytteremballasje som er væsketett. Anbefalingen er å bruke gule godkjente bokser og flere enheter, dette vil redusere faren for smitte

Stikkende/skjærende avfall

Stikkende/skjærende avfall skal kastes i godkjent kanyleboks i henhold til NS-EN ISO 23907-1:2019

Avfallsesker

Avfallsesker til risikoavfall skal ha gul innersekk. Innersekk skal lukkes med strips før esken lukkes. Avfallsesken skal merkes med type avfall.

Hardplastbeholdere

Gul hardplastbeholder med låsbart lokk, merket UN3291. Smitteavfall klasse 6.2. Den finnes i tre størrelser, 30 liter, 50 liter og 60 liter. Ved lukking av lokk, forsegles beholderen permanent.

Blod og blodprodukter skal tømmes i spyledekontaminator før utstyret kastes i avfallssekk eller avfallseske til risikoavfall i henhold til lokale rutiner.

Praktisk håndtering av smittefarlig avfall fra beboere

Ved kontakt- og dråpesmitteisolering skal alt avfall som har vært i direkte kontakt med beboer eller sekreter/ekskreter fra beboeren, slik som brukte bandasjer, drenasjemateriell, hansker, munnbind, bleier osv.

Blomster, blomsterpapir og annen emballasje, som vanligvis ikke blir direkte forurenset i et kontaktsmitteisolat, kan behandles og emballeres som restavfall.

Dersom beboer er isolert i henhold til luftsmitteregime, skal alt avfall fra beboerrommet kastes som smittefarlig avfall.

- Avfallsstativ på isolatet bør ha lokk med pedal.

- Benytt hansker ved all kontakt med smittefarlig avfall
- Ved håndtering av avfall fra luftsmitteisolat skal også munnbind/åndedrettsvern benyttes.
- Emballasje til smittefarlig avfall skal ikke fylles mer en $\frac{3}{4}$ full.
- Håndter pose med avfall med forsiktighet ved ikke å presse ut luft. Knyt pose forsiktig igjen.
- Avfall fra isolat skal legges i en ren sekk på utsiden av isolatet for å forhindre smitte til omgivelsene.
- Fjern hansker som kastes som smittefarlig avfall
- Utfør håndhygiene
- Fjern eventuelt munnbind/åndedrettsvern
- Utfør håndhygiene
- Avfallssekk fraktes til rom definert for oppsamling av avfall i avdelingen i henhold til lokale rutiner.

Henvisning: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-10-11-1196>